

Kochani Uczniowie!

Dzisiaj dowiedziecie się o postaci, która jest jedną z głównych patronów Polski- św. Stanisławie ze Szczepanowa. Posłuchajcie:

https://www.youtube.com/watch?v=o_j_N6kUMQo

Gaude Mater Polonia (Raduj się, matko Polsko) – polski średniowieczny hymn ku czci św. Stanisława ze Szczepanowa skomponowany do słów Wincentego z Kielczy; jeden z najstarszych religijnych utworów liryki polsko-łacińskiej. W tłumaczeniu na język polski tytuł brzmi Raduj się, Matko Polsko. Utwór, którego najstarszy zapis zachował się w Antyfonarzu kieleckim z 1372 roku, został napisany przez Wincentego z Kielczy na kanonizację biskupa Stanisława ze Szczepanowa w 1253 roku, jako część oficjum rymowanego o św. Stanisławie - Historia gloriosissimi Stanislai. Po raz pierwszy pieśń została wykonana w Krakowie podczas uroczystości kanonizacyjnych w 1254 roku, 8 maja. Śpiewała ją rycerstwo polskie po odniesionym zwycięstwie. Później pieśń towarzyszyła uroczystościom narodowym. Pierwsza zwrotka, w czterogłosowym opracowaniu Teofila Klonowskiego, jest obecnie śpiewana w czasie inauguracji roku akademickiego, zamiennie z pieśnią Gaudeamus igitur. Najczęściej śpiewa się zwrotki pierwszą i dziesiątą (Ergo felix Cracovia...) .

W momencie objęcia rządów przez Bolesława Śmiałego państwo polskie znajdowało się w trudnej sytuacji. Osłabione licznymi klęskami i targana wewnętrznymi niepokojami było całkowicie uzależnione od Cesarstwa Niemieckiego. Bolesław II sprytnie wykorzystał konflikt pomiędzy cesarzem Henrykiem IV a papieżem Grzegorzem VII. Przynależność do obozu gregoriańskiego umożliwiło władcy prowadzenie samodzielnej polityki. Sprzymierzeńców przeciwko cesarzowi znalazł na Węgrzech, nawiązał kontakty z opozycją antycesarską w Niemczech, a wreszcie zbliżył się do pogańskich Wieleńców. Utrzymywał też bliskie kontakty z Rusią Kijowską. W ciągu kilku lat zmontował wielką koalicję. W 1074 roku po zjeździe w Miśni zerwał stosunki z cesarstwem i manifestacyjnie stwierdził swoją niezależność. Według przekazu miał powiedzieć: "Dopóki miecz mam, dopóki berto w dłoni, nad sobą obcej nie uznaję zwierzchności i nie pozwolę, by kto jako sędzia między mną stawał i między mym ludem". Niemcy, sparaliżowane wielkim powstaniem Sasów, nie były w stanie wyprawić się na Polskę. W 1076 roku odbyła się koronacja królewska Bolesława II Śmiałego. Król zwrócił swój wzrok na wschód. Próbował osadzić na tronie kijowskim swojego sojusznika. Jednak w czasie długoletniej wprawy rycerze zbuntowali się i bez władzy króla powrócili do kraju. Surowe i okrutne kary, jakie spadły na nich po powrocie do kraju, spotkały się z krytyką biskupa krakowskiego Stanisława. Bolesław II skazał niepokornego duchownego na karę "obcięcia członków", co było

zakazane w stosunku do przedstawicieli Kościoła. Według legendy śmierć biskupa Stanisława doprowadziła do wybuchu buntu możnowładców. W 1079 roku Bolesław Śmiały uciekł na Węgry, gdzie wkrótce zmarł w nieznanych okolicznościach. Przyjęcie wiary wymaga wyznawania jej całym życiem, zarówno słowem jak i postępowaniem. Nie zawsze jest to łatwe, a nieraz wiąże się z koniecznością poniesienia śmierci. Takim człowiekiem, który nade wszystko wybrał drogę wierności Bogu, był Święty Stanisław ze Szczepanowa.

Obejrzyjcie i wysłuchajcie.

<https://www.youtube.com/watch?v=ln6p5ZsqTbQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=3q8RG7sHvb0>

Zapis w zeszycie.

Temat: Święty Stanisław- patron ładu moralnego

Notatka

Święty Stanisław urodził się w Szczepanowie, prawdopodobnie około 1030 roku. W 1071 lub 1072 roku, za zgodą Bolesława II Śmiałego (zwanego Szczodrym) został biskupem krakowskim. Wstawał się za uciskanymi i zbyt karanymi przez króla wiernymi. Cechowało go wyjątkowe męstwo i bezkompromisowość. 11 kwietnia 1079 roku, kiedy biskup Stanisław celebrował Mszę Świętą w kościele Świętego Michała na krakowskiej Skałce, został w okrutny sposób zamordowany (uderzony mieczem w głowę), a jego ciało poćwiartowano. Najprawdopodobniej (według kroniki Wincentego Kadłubka) zbrodni tej dopuścił się sam król po odmowie wykonania rozkazu przez jego sługi. 8 września 1253 roku papież Innocenty IV przyjął Stanisława w poczet świętych. W Polsce uroczystość ogłoszono tę kanonizację 8 maja 1254 roku (dlatego w naszej liturgii wspomina się biskupa Stanisława właśnie 8 maja). Święty Stanisław swą postawą pokazał Polakom, „że ład moralny, poszanowanie Bożego Prawa oraz słusznych praw każdego człowieka, jest podstawowym warunkiem bytu i rozwoju każdego społeczeństwa”. Z 1253 roku pochodzi polska pieśń hymniczna Gaude Mater Polonia (O ciesz się, Matko Polsko), napisana w języku łacińskim przez Wincentego z Kielczy na kanonizację biskupa Stanisława. Śpiewało ją rycerstwo polskie po odniesionym zwycięstwie. Do dzisiaj śpiewa się ją podczas wszystkich ważnych uroczystości.

Powodzenia
Szczęść Boże
Lidia Perz